

Een week als straatkind in Vietnam

door Klaske Delhij

Uitgezwaaid door het Jeugdjournaal vertrokken ze voor een week naar Vietnam. Vijf jonge Rode Kruis-ambassadeurs verbleven daar in een tehuis voor straatkinderen. Slapen op een houten plank, bij het ontbijt een kommetje rijst, in de brandende zon lopend naar school. “Dit blijft je echt je hele leven bij.” Voor Elkaar Magazine sprak drie van de avonturiers.

“Voor ons was het vanaf het begin duidelijk,” zegt Koos Visser, voorzitter van de afdeling Hillegom, “We wilden het project van het Vietnamese Rode Kruis financieel steunen, maar ook Nederlandse jongeren erbij betrekken.” Vorig jaar stapte Visser naar het Fioretti-college in Hillegom met de vraag of de leerlingen zich wilden inzetten voor Mai Am Tinh Hong, het opvanghuis voor straatkinderen in Dong Ha. De school reageerde enthousiast. Hans Selder, medewerker van het Nederlandse Rode Kruis, stond aan de wieg van het tehuis. Hij vertelde de eersteklassers over Nguyen Duc Son, een 14-jarige jongen die al zeven jaar op straat leefde voordat hij in het tehuis kwam. Het verhaal maakte diepe indruk, al bleef het toch een ‘ver-van-mijn-bed-show’ voor de Nederlandse scholieren. Een werkgroep bedacht toen het plan om een aantal leerlingen naar Vietnam te sturen, zij konden als ambassadeurs het project bezoeken en er later hun klasgenoten – en anderen – over vertellen. Ver weg werd zo dichtbij!

Vanuit het vliegveld van Hué werden we met een klein busje opgehaald en zo over de stoffige wegen naar dat hotelletje gebracht. Je moet alleen niet vragen hoe dat ging, want iedereen rijdt dwars door elkaar op die wegen en het is dus alleen maar getoeter.

De leerlingen kregen een aanmeldingsformulier en wie mee wilde moest Engels spreken, zijn ouders lief aankijken voor een bijdrage van € 450 en mocht natuurlijk geen heimwee of vlieg angst hebben. Bovendien moesten ze niet bang zijn om na terugkomst hun verhaal te houden voor grote groepen. Uit de dertig aanmeldingen werden vijf leerlingen gekozen. Cindy Diepenhorst (14), Marijke de Kort en Debby Lansbergen (beiden 13 jaar) zaten erbij. Of hun ouders stonden te trappelen om hun dochter naar Vietnam te sturen? “Mijn vader wilde zelf ook gaan, die was helemaal jaloers. Mijn moeder vond het iets minder, die vond het wel

eng. Maar ze moest wel toegeven, want ik wilde heel graag,” lacht Cindy.

Daarna zijn we met z’n allen wat gaan eten. Dat was alleen niet zo heel lekker, want dat leek net witte huid. Het smaakte ook heel gek. Daarna was het tijd om te slapen en gingen we nog even naar de ‘wc’. Dat was niet meer dan een gat in de grond. Je moest doortrekken door een pannetje water te halen uit een putje en dat in het gat te gooien.

Begin maart vertrokken de scholieren onder begeleiding van twee docenten naar Vietnam. Ze verbleven in het tehuis, waar 45 kinderen wonen tussen acht en zestien jaar, al leken sommigen door een groeiachterstand niet ouder dan vier. Het gezinsleven wordt in het tehuis nagebootst door ‘leefgroepen’ van zo’n zeven kinderen, die een eigen ruimte hebben om te slapen, eten, huiswerk maken en spelen. Ze helpen met afwassen, schoonmaken, in de tuin werken en op de kleintjes passen. “Ik wilde een keer de vloer vegen, maar één van die meisjes haalde meteen de bezem uit m’n handen. Ze zijn zo behulpzaam, ze willen echt alles voor je doen,” merkt Marijke op. Overdag gaan de kinderen naar school, een half uur lopen van het tehuis in de brandende zon. De Nederlanders liepen mee.

De dag erna gingen we er vroeg uit, om 6.15 uur, want we gingen twee scholen bezoeken. Een basisschool en een middelbare school, op beide scholen zaten kinderen uit het tehuis. Het was er best armoedig, ze hadden hele oude, kleine tafels en het bord was slecht te lezen. We hebben voor alle klassen Nederlandse liedjes gezongen.

De taalbarrière werd met ‘handen en voeten’ beslecht en vormde geen probleem als ze gezamenlijk spelletjes speelden of liedjes zongen. Met behulp van een tolk spraken ze met een paar kinderen over hun vroegere leven op straat, wat veel indruk maakte. “Van de meesten was de vader

dood,” vertelt Debby, “En daarna had de moeder geen geld meer om voor het gezin te zorgen. De kinderen werden dan naar de stad gestuurd en kwamen op straat terecht. Daar moesten ze zien te overleven. Toen we daar iets over vroegen, kwamen er tranen in hun ogen, de andere kinderen waren echt muisstil.” De regio wordt geteisterd door tyfoons, overstromingen en perioden van droogte, wat veel mensen het leven kost. Daarnaast vinden velen de dood door de grote hoeveelheid landmijnen en niet-ontplofte projectielen die in de bodem liggen door de oorlog tegen Amerika. Cindy: “Heel zielig, één meisje leefde al haar hele leven op straat. Ze wist niet meer wanneer ze op straat was gekomen.”

Op de centrale markt in Dong Ha zagen ze hoe kinderen op straat leven. Marijke: “Soms waren ze echt heel klein. Dan hadden ze een bekertje in hun hand en duwden ze tegen je aan: ‘*Money, money*’.” De kinderen in het tehuis hebben geluk gehad, meent Debby.

Toen hebben we een interviewtje gehouden met vier kinderen van het tehuis. Het ene kind heeft twee jaar op straat geleefd en de ander vier jaar. Ze overleefden door flesjes water te verkopen of door gewoon te bedelen of door afval te verzamelen, want dat werd uitbetaald in gewicht.

De leerlingen van het Fioretti gaan straks aan de slag om geld in te zamelen voor het tehuis. Conrector Ben Koster heeft al een plannetje, hij wil een sponsorloop organiseren op het strand. Het verhaal van Nguyen Duc Son wordt als uitgangspunt genomen. “Onze kinderen moeten dezelfde reis afleggen als Son, toen hij van huis naar Dong Ha ging. Om de kilometer wordt een plaatsnaambordje gezet van een Vietnamees dorpje, en hoe meer kilometers ze lopen, hoe meer geld ze inzamelen.” De school hoopt op die manier zo’n € 13.500 bij elkaar te brengen, wat ten goede komt aan het vakopleidingscentrum van Mai Am Tinh Hong. De inmiddels 19-jarige Son volgt daar momenteel een opleiding en zal straks bij het Rode Kruis gaan werken als hoofd van de reparatieplaats voor rolstoelen.

De douche was ook ijskoud, maar dat was eigenlijk niet eens zo heel erg, want ’s middags was het heel erg warm en dan was die douche wel lekker. ’s Avonds sliepen we dus met z’n tweeën in één bed en je sliep op een heel dun houten matje. Maar dat was echt te dun om op te slapen, toen hebben we de dekens als een dun matrasje gebruikt en we hadden een grote badhanddoek bij ons en die gebruikten we als deken.

Wat heeft deze reis voor de drie meiden betekend? “Nu weet je wat armoede is. Je ziet het wel op tv, maar als je het zelf ziet, weet je het pas echt,” vindt

Cindy. “Dit blijft je echt je hele leven bij,” denkt Marijke. Debby: “Het lijkt me wel heel leuk om zoveel mensen te helpen als bij het Rode Kruis.” De andere twee beamen dat, al zien ze ook wel hindernissen. Cindy: “Het is wel moeilijk steeds weer te reizen, en al dat andere eten.” Ze trekt een vies gezicht bij de gedachte aan de kommetjes rijst met inktvis voor ontbijt. Maar verder zijn ze vooral positief. Marijke: “Die kinderen waren zo leuk! Ze waren zo snel aan je gehecht, meteen de eerste dag pakten ze je al bij je hand. En bij het afscheid begonnen ze te huilen.”